

DRUGI HRVATSKI RURALNI PARLAMENT

IZVJEŠĆE SA TERENSKE RADIONICE 6

Društveno poduzetništvo - zajednica ispred profita

Održane 21. travnja 2017. u Vinskoj kući Dvanajščak-Kozol, Dragoslavec

Uvodnaizlaganja: Ivana Zanze, RODA - Roditelji u akciji
Ivan Božić, Humana Nova

Voditeljica: ACT Grupa , Stjepan Mikec

Izvjestitelj: Krunoslav Đurec, LAG Prigorje-Zagorje

Volonteri: Ivana Hajdinjak

KOJI SU GLAVNI PROBLEMI I IZAZOVI?

- Zakonska regulativa(neprovođenje strategije za razvoj društvenog poduzetništva, nedorečenost, nepokrivenost, neosjetljivost, nerazumijevanje „neprofitnog“, nerazumijevanje da društveno poduzeće može biti i profitno, d.o.o. kao oblik ne može dobiti status neprofitnog => ne može imati volontere, institucionalna neprepoznatljivost i diskriminacija zadruge (kao dokazano dobrog modela društvenopoduzetničkog poslovanja)),iako postoji zakonska mogućnost primjene socijalnih/zelenih/društvenih kriterija kod modela ENP (ekonomski najpovoljnije ponude), takve prakse nema (neinformiranost, neznanje, korupcija su glavni razlozi)
- Problematika tržišta - nerazvijeni kupci (kupci nisu informirani niti senzibilizirani, postojeća društvena poduzeća ne znaju dobro raditi razvoj kupaca), postoji crno tržište za dosta proizvoda sličnihonima trenutno aktivnih društvenih poduzeća
- Slaba konkurentnost na tržištu
- Nema nacionalnog sustava radne integracije
- Ne postoje strukturirani, dugoročni financijski niti savjetodavni sustavi potpore
- Nerazumijevanje od strane financijskih institucija (nepostojanje posebnih linija kreditiranja)
- Nema udruženja za zastupanje interesa društvenih poduzeća
- Slaba menadžerska i poduzetnička znanja kod društvenih poduzeća; neatraktivnost sektora za kvalitetne menadžere
- Manjak poduzetničke inicijative općenito
- Nepovjerenje među ljudima i organizacijama => jako malo udruživanja, malo partnerstava između društvenih poduzeća, javnog sektora i korporacija, nefleksibilnost JLS za potporom
- Nedovoljno dobar imidž „zadruga“ i „udruga“
- Niskoprofitna djelatnost većine trenutno aktivnih društvenih poduzeća

ZAŠTO JE TEMA VAŽNA ZA RURALNI RAZVOJ?

Društveno poduzetništvo odgovara lokalnim potrebama i pokretana je od strane lokalnih dionika, potencijal u takvom poduzetništvu je u udruživanju svih aktera koji rade na održivom lokalnom / ruralnom razvoju.

MOGUĆA RJEŠENJA

- Duboka analiza postojećeg zakonodavnog okvira i preporuka za intervencije u postojeći okvir. Zakon o zadrugama najlošiji u EU, tu su mogući veliki pomaci. Zakon o trgovačkim društvima je lošiji od zemalja u okruženju (npr. neprofitnost d.o.o. je praksa u Austriji, Mađarskoj....)
- Nacionalna kampanja za informiranje javnosti oko benefita društvenog poduzetništva
- Unaprijediti poticaje za zapošljavanje skupina u nepovoljnom položaju u svim sektorima (lobirati za veća sufinanciranja ranjivih skupina za sudjelovanje države u pokrivanju troškova bolovanja, prilagodba poticaja različitim skupinama)
- Razviti nacionalni sustav radne integracije svih društveno isključenih skupina
- Educirati javna tijela, posebno JLRS o mogućnostima održive javne nabave te učincima i utjecaju takve nabave na njihove zajednice
- Raditi na stvaranju međusektorskih lokalnih ekosustava (društvena poduzeća - korporacije - općine i gradovi)
- Centar znanja za društveno poduzetništvo, nacionalna mreža društvenih poduzetnika ili druga krovna asocijacija koja će zastupati prava i interese društvenih poduzeća
- HAMAG-BICRO – kreditna linija za društvena poduzeća
- Privatni financijski mehanizmi za razvoj društvenih poduzeća (npr. Etična banka, privatne fondacije, venture capital / seed i ostali investicijski fondovi)
- Uvođenje certifikata/žiga za društvenopoduzetnički proizvod, dobar marketing i edukacija krajnjih korisnika proizvoda i usluga DP-a
- Stvaranje javnih sustava financijskih potpora društvenim poduzećima
- Sustavi savjetodavne potpore za društvena poduzeća (inkubatori, akceleratori) - razvoj poslovnih modela, marketing, razvoj kupaca, skaliranje
- Veća transparentnost rada udruga i društvenih poduzeća (objavljivanje izvještaja revizije, izvještaja o društvenom utjecaju i društvenom povratu na investiciju)
- Poticanje razvoja društvenih poduzeća u visokoprofitabilnim sektorima, npr. nove tehnologije
- Odgajanje djece i mladih o društvenom poduzetništvu (primjeri dobre prakse za vrtiće i osnovne škole), obrazovanje o društvenom poduzetništvu na svim razinama (formalno obrazovanje na svim stupnjevima, neformalno obrazovanje)
- Podizanje razine informiranostiputem medija, prezentiranje dobrih primjera i promocija

ZAKLJUČCI I PREPORUKE DONOSITELJIMA ODLUKA

Mišljenja smo kako sektor društvenog poduzetništva polako pronalazi vlastite mehanizme za razvoj. Dokaz tome su financijski i savjetodavni sustavi potpore te umrežavanja društvenih poduzetnika. Ipak kako je sektor u samim začetima, potrebna je velika pomoć svih razina donositelja odluka. Veliki je potencijal u poticanju poslovne suradnje s lokalnim javnim i korporativnim sektorom.

Za donositelje odluka na lokalnoj razini: jako je bitno podržati društvena poduzeća kroz sustav održive javne nabave, kroz uključivanje razvoja društvenog poduzetništva u lokalne strategije i planove, kroz promociju, kroz dodjeljivanje prostornih resursa (npr. prostori za proizvodnju). Ovdje se minimalnim ulaganjima mogu kreirati veliki dugoročni benefiti.

Za donositelje odluka na nacionalnoj razini: revizija i hitan početak provedbe Strategije za razvoj društvenog poduzetništva, usklađivanje zakona, razvoj sustava radne integracije, potpora društvenim poduzećima koja imaju stvarni društveni utjecaj. Razvoj financijskih instrumenata (kreditni, pozajmice) za razvoj, skaliranje ali i pred/sufinanciranje EU projekata.

Sudionici radionice:

Davorka Felendeš-Pajcur, LAG Vuka-Dunav
Dragutin Barlek, SOLEBA j.d.o.o.
Ivan Božić, Humana nova
Ivana Zanze, Roditelji u Akciji - RODA
Ivana Žido, Trin j.d.o.o.
Ivona Jadrić, LAG More 249
Josip Glavačević, LAG Slavonska Ravnica
Krunoslav Đurec, LAG Prigorje-Zagorje
Marina Došen, Trin j.d.o.o.
Mario Došen, Trin j.d.o.o.
Marjan Novak, MANOX d.o.o. Pušćine
Miodrag Matavulj, Mreža za ruralni razvoj u BiH (BiH)
Renata Butka, LAG Marinianis
Slaven Mihić, LAG Slavonska Ravnica
Stjepan Mikec, ACT Grupa
Vladimir Brozović, Općina Pribislavec

Izvješće pripremio:

Krunoslav Đurec